

**Република Србија
ОПШТИНА ПАРАЋИН**

**ПЛАН ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ЗА 2025. ГОДИНУ
-инспекција за заштиту животне средине-**

**УПРАВА ЗА УРБАНИЗАМ, ФИНАНСИЈЕ, СКУПШТИНСКЕ И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ
ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНСПЕКЦИЈСКЕ ПОСЛОВЕ**

ПАРАЋИН, новембар 2024.године

-УВОД-

Годишњи план инспекцијског надзора заснива се на утврђеном стању у области инспекцијског надзора и процени ризика и представља акт који има за циљ унапређење рада инспектора за заштиту животне средине у спровођењу инспекцијских надзора на територији општине Параћин за период јануар-децембар 2025. године. донет је на основу чл.10. Закона о инспекцијском надзору ("Службени гласник РС", бр.36/15, 44/2018-др.закон и 95/2018)

Годишњи план инспекцијског надзора поред обавезних елемената: задатака и послова инспекције за заштиту животне средине у 2025. години, садржи и циљеве као и табеларни приказ планираних надзора ради праћења стања заштите животне средине на територији општине Параћин .

Предности израде Годишег плана, огледају се у: праћењу квалитета животне средине и утицаја загађујућих материја и енергије на животну средину; квалитетнијег прикупљања података за вођење и ажурирање локалног регистра извора загађивања; превенцију и заштиту од удеса;квалитетнију израду извештаја и пружања информација становништву о спроведеним активностима и стању животне средине; подизање свести о значају заштите животне средине; успостављање, одржавање и унапређење информационог система животне средине и сл.

- ЦИЉЕВИ

Циљеви Годишег плана инспекцијског надзора су непосредна примена закона и других прописа тј., планиране мере и активности превентивног деловања инспекције и планиране мера и активности за спречавање обављања делатности и вршења активности нерегистрованих субјеката, очекивани обим ванредних инспекцијских надзора у периоду у коме ће се вршити редовни инспекцијски надзор, као и друге елементе од значаја за планирање и вршење инспекцијског надзора.

Општи циљ овог Плана је заштита животне средине и то:

-заштита права грађана на здраво окружење и животну средину и

-заштита права надзираних субјеката на законит и безбедан рад.

Ефикасна организација инспекцијског надзора у области заштите животне средине остварује се унапређењем самог надзора, координацијом активности, континуалним праћењем нових технологија у овој области, квалитетном проценом ризика, континуалном едукацијом субјеката животне средине у виду писаних процедура, упутстава, водича, тренинг едукација, и сл.; праћењем база података специјализованих овлашћених субјеката (Агенција за заштиту животне средине;Завода за заштиту природе, и др.,).

Посебан циљ делотворног спровођења инспекцијског надзора у области заштите животне средине , постиже се стављањем приоритета на превентивне мере, надзирање и контролу њиховог спровођења у сврху потпуног елиминисања штетних утицаја или свођења истих, на најмању могућу меру .

- ОСНОВ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА – ПОВЕРЕНИ ПОСЛОВИ ИНСПЕКЦИЈИ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

а) Процесни прописи

Закони:

ЗАКОН О ИНСПЕКЦИЈСКОМ НАДЗОРУ ("Сл.гласник РС" број 36/15; 44/18-др.закон; 95/18)

ЗАКОН О ОПШТЕМ УПРАВНОМ ПОСТУПКУ ("Сл.гласник" број 18//2016 ; 95/2018-аутентично тумачење и 2/2023-одлука УС)

ЗАКОН О ПРЕКРШАЈИМА ("Сл. гласник РС", бр.65/2013, 13/2016 ; 98/2016-одлука УС; 91/2019 и 112/2022-одлука УС)

б) Материјални прописи

Закони:

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ("Сл. Гласник РС", број 135/2004; 36/2009; 36/2009 – др.закон; 72/2009 - др.закон; 43/2011 – одлука РС; 14/2016; 76/2018; 95/2018-др.закон)

ЗАКОН О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ ("Сл. Гласник РС", број 135/2004 и 36/2009)

ЗАКОН О ИНТЕГРИСАНОМ СПРЕЧАВАЊУ И КОНТРОЛИ ЗАГАЂИВАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ ("Сл. Гласник РС", број 135/2004 и 25/2015)

ЗАКОН О УПРАВЉАЊУ ОТПАДОМ ("Сл. Гласник РС", број 36/2009; 88/2010; 14/2016; 95/2018 и 35/2023)

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ОД БУКЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ ("Сл. Гласник РС", 36/2009; 88/2010 и 96/2021)

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ВАЗДУХА ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009; 10/2013 и 26/2021-др.зак.)

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ОД НЕЈОНИЗУЈУЋИХ ЗРАЧЕЊА ("Сл. Гласник РС", број 36/2009)

ЗАКОН О ХЕМИКАЛИЈАМА ("Сл. Гласник РС", број 36/2009; 88/2010; 92/2011; 93/2012 и 25/2015)

ЗАКОН О ЗАШТИТИ ПРИРОДЕ ("Сл. Гласник РС", број 36/2009; 88/2010; 91/2010-исп и 14/2016; 95/2018 и 71/2021)

1. УЧЕСТАЛОСТ И ОБУХВАТ ВРШЕЊА ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА ПО ОБЛАСТИМА И СВАКОМ ОД СТЕПЕНА РИЗИКА

Годишњи план инспекцијског надзора Инспекције за заштиту животне средине спровешће се на основу процене ризика, уз коришћење алата за процену ризика и одређивање приоритета контроле вршења редовног инспекцијског надзора у одређеним областима животне средине инспекцијског надзора урађене за сваку област животне средине одвојено, који се односе на:

- емисију буке у животној средини према Закону о заштити од буке у животној средини (Сл. гласник РС бр. 36/2009; 88/2010 и 96/2021);

-услове и мере од штетног дејства нејонизујућих зрачења у животној средини при коришћењу извора нејонизујућег зрачења према Закону о заштити од нејонизујућих зрачења („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009) ;

-услова и мера утврђених у дозволама за управљање неопасним и инертним отпадима издатим од овог органаЗакон о управљању отпадом (Сл. гласник РС бр. 36/2009; 88/2010; 14/2016; 95/2018 и 35/2023);

-услова и мера утврђених у дозволама за рад у складу са чл. 56., Закона о заштити ваздуха ("Службеном гласнику РС", бр. 36/2009, 10/2013 и 26/2021-др.зак.);

-промет и коришћење хемикалија и утицај на животну средину према Закону о хемикалијама („Службени гласник РС“, бр. 36/09, 88/10, 92/11, 93/12 и 25/15);

-контролу мера утврђених у поступку процене утицаја пројеката на животну средину Закону о процени утицаја на животну средину ("Службеном гласнику РС", бр. 135/2004 и 36/2009) ;

- контролу услова и мера утврђених у интегрисаним дозволама за рад постројења и обављање активности према Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Сл. гласник РС“, бр. 36/2009 и 25/2015);

-услова и мера утврђених актима донетих у складу са Законом о заштити природе ("Сл. гласник РС", бр. 36/2009; 88/2010; 91/2010-исп и 14/2016; 95/2018 и 71/2021);

-оцену мера и поступака за смањења утицаја на животну средину и израду предлога за измену услова утврђених у дозволи као и њену ревизију, одузимање или обнављање;

-контролу и праћење мониторинга оператера;

-контрола употребе и коришћења одговарајућих технологија и ефикасног коришћења сировина и енергије за постројења из надлежности града, примене прописаних стандарда квалитета и утицаја на животну средину;

-контрола примене прописаних (актима овог органа) мера у случају удеса;

-контролу рада извора загађивања и контрола квалификованог лица одговорног за стручан рад постројења у складу са законским прописима из области заштите животне средине;

-квантификацију утицаја активности надзираног субјекта на животну средину;

-контролу вођења прописаних евиденција и доставе прописаних извештаја надлежним органима;
-сарадњу са правосудним органима, органима државне управе, организационим јединицама и службама Општинске управе, стручним институцијама, предузећима и другим субјектима заштите животне средине.

2. ПРЕГЛЕД НАДЗИРАНИХ СУБЈЕКТА КОД КОЈИХ ЋЕ СЕ ВРШИТИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

За редовни инспекцијски надзор у свакој области животне средине, у **Табели 1. (на крају документа)**, дат је табеларани приказ Плана инспекцијског надзора и активности инспекције за заштиту животне средине у 2025.години.

Према потреби и по захтеву странке инспектори за заштиту животне средине ће давати стручну и саветодавну подршку привредним субјектима у складу са Законом о инспекцијском надзору.

Ванредни инспекцијски надзори код оператера вршиће се када је неопходно да се, предузму хитне мере ради спречавања или отклањања непосредне опасности по живот или здравље људи, имовину, права и интересе запослених и радно ангажованих лица, привреду, животну средину, биљни или животињски свет, јавне приходе, несметан рад органа и организација, комунални ред или безбедност; када се после доношења годишњег плана инспекцијског надзора процени да је ризик висок или критичан или промене околности; када такав надзор захтева надзирани субјекат; када се поступа по представци правног или физичког лица.

- ПРОЦЕНА РИЗИКА

Инспекцијски надзор заснива се на процени ризика и сразмеран је процењеном ризику. Ризик се процењује у току припреме Плана инспекцијског надзора и пре и у току инспекцијског надзор, тако што се врши праћење и анализа стања у области инспекцијског надзора, идентификују се ризици по законом и другим прописом заштићена добра, права и интересе, који могу настати из пословања или поступања надзираног субјекта, на основу чега је вршена процена тежине штетних последица и вероватноћа њиховог настанка, тако да се добије процењени степен ризика.

Тежина штетних последица процењује се полазећи од:

- 1) природе штетних последица, и
- 2) обима штетних последица.

У поступку одређивања процене ризика наведених постројења користе се одговарајуће Контролне листе за процену ризика које су доступне на интернет страници: www.ekologija.gov.rs и www.paracin.rs.

На основу извршене процене ризика у свакој области животне средине, сачињен је План инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине за 2025. годину. Листа приоритетних активности инспекције за заштиту животне средине у 2025.години приказана је у Табели 1. овог Плана.

3. ТЕРИТОРИЈАЛНО ПОДРУЧЈЕ НА КОМЕ ЋЕ СЕ ВРШИТИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Инспекција за заштиту животне средине надлежна је за вршење инспекцијског надзора над спровођењем мера заштите животне средине на територији општине Параћин, који обухвата 33 насеља.

4. ПЕРИОД У КОМЕ ЋЕ СЕ ВРШИТИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

Инспекција за заштиту животне средине вршиће инспекцијске надзоре током 2025. године, сваки појединачни надзирани субјекат приказан у табелатном прегледу по периоду надзора приказаном у **Табела 1.** (на крају документа).

Инспекцијски надзори вршиће се радним даним у радно време надзираних субјекта, осим у хитним случајевима када се отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вредности, животну средину или биљни или животињски свет.

5. ОБЛИЦИ ИНСПЕКЦИЈСКОГ НАДЗОРА КОЈИ ЋЕ СЕ ВРШИТИ

Редован инспекцијски надзор врши се према плану инспекцијског надзора.

Ванредан инспекцијски надзор врши се: када је неопходно да се, сагласно делокругу инспекције, предузму хитне мере ради спречавања или отклањања непосредне опасности по живот или здравље људи, имовину, права и интересе запослених и радно ангажованих лица, привреду, животну средину, биљни или животињски свет, јавне приходе, несметан рад органа и организација, комунални ред или безбедност; када се после доношења годишњег плана инспекцијског надзора процени да је ризик висок или критичан или промене околности; када такав надзор захтева надзирани субјекат; када се поступа по представи правног или физичког лица.

Ванредан инспекцијски надзор по захтеву надзираног субјекта може бити утврђујући, који се врши када је потребно утврдити испуњеност прописаних услова након чијег испуњења надзирани субјекат стиче право за почетак рада или обављања делатности, вршења активности или остваривање одређеног права, у складу са посебним законом, или потврђујући, који се врши када надзирани субјекат поднесе захтев да се потврди законитост и безбедност поступања у вршењу одређеног права или извршењу одређене обавезе, односно у његовом пословању.

Контролни инспекцијски надзор врши се ради утврђивања извршења мера које су предложене или наложене надзираном субјекту у оквиру редовног или ванредног инспекцијског надзора.

Допунски инспекцијски надзор врши се по службеној дужности или поводом захтева надзираног субјекта, ради утврђивања чињеница које су од значаја за инспекцијски надзор, а које нису утврђене у редовном, ванредном или контролном инспекцијском надзору, с тим да се може извршити само један допунски инспекцијски надзор, у року који не може бити дужи од 30 дана од окончања редовног, ванредног или контролног инспекцијског надзора.

Канцеларијски – теренски инспекцијски надзор се врши у службеним просторијама инспекције или код надзираног субјекта, увидом у акте, податке, документацију надзираног субјекта и непосредним увидом у пословни простор, уређаје и опрему надзираног субјекта.

Мешовити инспекцијски надзор врши се истовремено као редован и ванредан надзор код истог надзираног субјекта, када се предмет редовног и ванредног инспекцијског надзора делимично или у целости поклапају или су повезани.

6. ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА

У Управи за урбанизам, финансије, скупштинске и опште послове, Одељењу за инспекцијске послове, општинске управе Параћин, послове инспекције за заштиту животне средине обавља један инспектор – **Јасмина Цветковић, са високом стручном спремом, број легитимације 0712.**

Инспектор за заштиту животне средине поседује рачунар и мобилни телефон. Аутомобил користи заједно са комуналном и просветном инспекцијом.

- РАСПОДЕЛА РЕСУРСА

-РАСПОДЕЛА РАСПОЛОЖИВИХ ДАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИНСПЕКЦИЈСКИХ НАДЗОРА И СЛУЖБЕНИХ КОНТРОЛА У 2025. ГОДИНИ

Укупан број дана : 365

Укупан број радних дана: 261

Годишњи одмор: 34 радних дана

Празници: 10 дана

УКУПНО: расположивих дана 217

-РАСПОДЕЛА НАДЗОРА/КОНТРОЛА И ДРУГИХ АКТИВНОСТИ ПО ИЗВРШИОЦУ/ГОДИНИ

Инспекцијских надзора по плану, укупно: 28

Ванредних надзора: 30% (око 9 надзора на годишњем нивоу)

Саветодавне служ. контр. укупно:3

7. ПЛАНИРАНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ПРЕВЕНТИВНОГ ДЕЛОВАЊА ИНСПЕКЦИЈЕ

Ради остваривања циља инспекцијског надзора инспектор за заштиту животне средине ће приступити превентивном деловању: објављивање важећих прописа, планова инспекцијског надзора и контролних листа, пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима.

Инспектор за заштиту животне средине, по захтеву надзираних субјеката, ићи ће и у саветодавне службене посете. Инспектор за заштиту животне средине вршиће превентивно деловање и даваће стручну и саветодавну подршку у складу са чланом 13. Закона о инспекцијском надзору („Сл. гл. РС“, бр. 36/2015, 44/2018-др.закон и 95/2018). Њихов обим зависиће од заинтересованости привредних субјеката и броја поднетих захтева за службене саветодавне посете. Инспекција о службеној саветодавној посети сачињава службену белешку у коју уноси битне чињенице и околности ове посете. Ако у службеној саветодавној посети уочи пропуст, недостатак и неправилност у пословању и поступању надзираног субјекта инспекција у року од осам дана, након службене саветодавне посете, сачињава и доставља надзираном субјекту допис који садржи препоруке о томе како да се недостаци и неправилности у пословању отклоне и да се обезбеди законито пословање и поступање, и у ком року то треба учинити. Допис са предлогом мера има правну природу аката о примени прописа. Током 2025. године планиране су три саветодавне службене посете.

8. ПЛАНИРАНЕ МЕРЕ И АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ ОБАВЉАЊА ДЕЛАТНОСТИ И ВРШЕЊА АКТИВНОСТИ НЕРЕГИСТРОВАНИХ СУБЈЕКТА

Инспекцијски надзори вршиће се у складу са чланом 33. Закона о инспекцијском надзору, према субјектима који нису уписани у одговарајући посебни регистар или евиденцију коју води надлежни орган или организација или то чини без сагласности надлежног органа или организације (дозвола), или без пријаве надлежном органу или организацији, када је наведени упис, сагласност или пријава прописана као услов за обављање те делатности или вршење те активности.

Обављаће надзор над нерегистрованим субјектима према:

- Плану инспекцијског надзора и када није предвиђен планом, без обавештења о предстојећем инспекцијском надзору.

- САВЕТОДАВНЕ ПОСЕТЕ

Ради остваривања циља инспекцијског надзора инспектор за заштиту животне средине ће приступити превентивном деловању: објављивање важећих прописа, планова инспекцијског надзора и контролних листа, пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима.

Инспектор за заштиту животне средине, по захтеву надзираних субјеката, ићи ће и у саветодавне службене посете. Инспектор за заштиту животне средине вршиће превентивно деловање и даваће стручну и саветодавну подршку у складу са чланом 13. Закона о инспекцијском надзору („Сл. гл. РС“, бр. 36/2015, 44/2016 – др.закон и 95/2018). Њихов обим зависиће од заинтересованости привредних субјеката и броја поднетих захтева за службене саветодавне посете.

Кроз саветодавне посете вршиће се: упозоравање надзираног субјекта о његовим обавезама из закона и других прописа, као и о прописаним радњама и мерама управљеним према надзираном субјекту и санкцијама за поступања супротна тим обавезама; пружање стручне и саветодавне подршке (давањем мишљења, објашњења, одговора на питања, издавањем аката о примени прописа и сл.); указивање надзираном субјекту на могућност наступања забрањених или штетних последица његовог пословања или поступања; предлагање предузимања радњи ради отклањања узрока таквих последица; друге мере којима се постиже превентивна улога инспекцијског надзора.

Инспектор предузима или изриче превентивне мере ако је то потребно да би се искључила вероватноћа настанка незаконитости и штетних последица. Планиран број службених саветодавних посета за 2025. годину је 3.

9. ОЧЕКИВАНИ ОБИМ ВАНРЕДНИХ ИНСПЕКЦИЈСКИХ НАДЗОРА

Инспектор заштите животне средине ће у 2025. години, поред редовних инспекцијских надзора, обављати и ванредне инспекцијске надзоре. На основу искуства из предходних година, пријаве грађана су најчешћи повод за ванредни инспекцијски надзор, у периоду до сачињавања предлога плана за наредну годину износиле су 30% од укупног броја предмета.

Овакав тренд се очекује и у 2025. години. Процењени број пријава је око 9 на годишњем нивоу, а инспектор за заштиту животне средине ће поступати:

- према писменом захтеву странака
- према писменим захтевима и представкама грађана и МУП-а
- ванредни инспекцијски надзори у складу са важећим законским прописима

-ПРЕГЛЕД НАДЗИРАНИХ СУБЈЕКТА КОД КОЈИХ ЋЕ СЕ ВРШИТИ РЕДОВНИ ИНСПЕКЦИЈСКИ НАДЗОР

За редовни инспекцијски надзор у свакој области животне средине, у Табели 1., дат је табеларани приказ Плана инспекцијског надзора и активности инспекције за заштиту животне средине у 2025.години.

ТАБЕЛА 1

МЕСЕЦ

Редни бр.	Надзирани субјект	Делатност	Степен ризика	Област надзора	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
1.	ПУ„GULIVER,, Војводе Мишића бб Параћин	Предшколска устновае	низак	ваздух	x											
2.	ПУ„PLAVI ZEC,, Подгоричка бб Параћин	Предшколска устновае	низак	ваздух	x											
3.	PD“DON DON“ DOO BEOGRAD- OGRANAK PEKARA PARACIN ул.Видовданска бр.8	Пекарска производња	низак	ваздух		x										
4.	ОШ„,Радоје Домановић,,Књаза Милоша бб. Параћин	Основно образовање	низак	ваздух		x										
5.	Производња „БОГДАНОВИЋ,, ДОО ул.Чика Тасина 9	Производња и конзервисање живинског меса	низак	Органски испарљива једињења			x									
6.	„TELEKOM SRBIJA,, AD BEOGRAD	кабловске телекомуникације	низак	нејонизујуће зрачење			x									
7.	„A1“ DOO BEOGRAD	кабловске телекомуникације	низак	нејонизујуће зрачење			x									
8.	„TURISTIČKA ORGANIZACIJA	Уређење послова	низак	Заштита природе				x								

Унапређење квалитета рада инспектора за заштиту животне средине може се остварити:

- повећањем капацитета људских ресурса
- побољшањем квалитета опреме за рад
- планирањем процеса обуке;
- формирањем јединствене базе података;

Годишњи план инспекцијског надзора за 2025. годину ће се редовно ажурирати и контролисати у складу са потребама.

